

بررسی همبستگی بین ابعاد هویت شخصی و هویت دینی: با تاکید بر دین اسلام

فاطمه بیان فر^۱، راضیه کلوییان^۲

۱. نویسنده مسئول: استادیار، گروه روان شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

E-mail: f.bayanfar@yahoo.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی مثبت گرا (اسلامی)، دانشگاه پیام نور سمنان

E-mail: raziye.kolooiyan456@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی بررسی همبستگی بین ابعاد هویت شخصی و هویت دینی در دانشجویان دانشگاه پیام نور سمنان انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه سمنان در نیمه اول سال ۱۳۹۹ بود. از بین کلیه دانشجویان تعداد ۱۵۴ دانشجو به روش تصادفی انتخاب و پرسشنامه هویت دینی و پرسشنامه گسترش یافته سنجش عینی هویت من بین آنان توزیع شد، داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS-۲۶ و رو آمار توصیفی میانگین و انحراف معیار و همچنین برای آزمون فرضیه ها ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شد. یافته های پژوهش نشان داد که در در ارتباط ابعاد هویت شخصی و هویت دینی بین دانشجویان دختر و پسر تفاوت وجود دارد. نتایج یافته های پژوهش نشان داد در دختران بین اعتقاد دینی و هویت دیررس، رفتار دینی و هویت دیر رس و هویت زود رس و عواطف دینی و هویت سر درگم و هویت زود رس ارتباط منفی و معنی داری وجود دارد. همچنین در زیر مقیاس های عواطف دینی و هویت دیر رس این ارتباط مثبت و معنی دار بود و در سایر زیر مقیاس ها ارتباط معنی داری مشاهده نگردید. در دانشجویان پسر بین اعتقاد دینی و هویت سر درگم، هویت دیررس و هویت زود رس، رفتار دینی و هویت دیر رس و هویت زود رس و عواطف دینی و این ارتباط منفی و معنی دار بود. و در عقاید دینی و هویت موفق این ارتباط مثبت و معنی دار بود اما در سایر زیر مقیاس ها ارتباط معنی داری مشاهده نگردید.

واژه‌های کلیدی: هویت خود، هویت دینی، هویت یافته، عقاید دینی، رفتار دینی، عاطفه دینی.

مقدمه

مسئله تکوین هویت فردی از چالش‌های جدی جوامع امروزی است. موضوع هویت و عوامل که در شکل‌گیری آن تاثیر دارد، از جمله نیازهای ضروری جامعه امروز است. ما در جهانی متحول و دستخوش تغییر دائمی زندگی میکنیم، به طوریکه شگفت انگیز ترین رویداد دنیای معاصر را می توان سرعت بی سابقه آن در تغییرات اجتماعی دانست ب(اقری دولت آبادی و زارعیان جهرمی، ۱۳۹۲). یکی از مهمترین مراحل زندگی انسان مرحله نوجوانی و جوانی است. در این مرحله است که فرد باید بتواند برای سوال "من کیستم" پاسخی مناسب پیدا کند تا بتواند از این رهگذر به شناخت بیشتر خود نائل آید. بدیهی است که مشکل و نقص در این مرحله فرد را با مشکلات بسیاری در دوران آتی زندگی روبرو خواهد کرد. طبق نظریه روانی اجتماعی اریکسون فرد در مرحله نوجوانی فرایند شکل گیری هویت را به طور جدی آغاز میکند. رشد یک حس با ثبات و منسجم هویت شخصی یک تکلیف تحولی در دوران نوجوانی است، که شامل توانایی خود در ترکیب و وحدت جنبه های هویتی با اهمیت گذشته در یک شکل جدید و منحصر به فرد است. دست یابی موفقیت آمیز به هویت موجب رشد احساس وفاداری می شود. ناکامی در دستیابی به هویت، به عدم صمیمیت یا فاصله گذاری منجر